

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 2-20

za pošilj. na dom 70 h. na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad listarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 „
za trikrat . . . 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Včerajsnje ožje volitve.

Kolikar nam je ta trenutek znano, so ožje volitve v celi državi imele ta uspeh, da bo izmed strank z jasnim splošnokulturnim programom v državni zbornici najmočnejša krščanska socialna, druga za njo pa soc. demokratska. Čehi in Poljaki bodo najbrže tvorili narodna kluba, v katerih bodo potem seveda ljudje razbuna prepričanja, ki bodo v velikih kulturnih vprašanih šli potem seveda vsak svojo pot. Ker je dr. Ebenhoch s svojimi pristaši prijavil kršč. socialcem, da vstopi v njihov klub, se morajo v naslednjem izkazu pristeti glasovi že zdaj h kršč. socialcem.

Zadnje poročilo se glasi:

Sedaj je izvoljenih v vseh provincah, vstevši včerajsnje ožje volitve; izvzemši Galicijo, 408 poslancev, ki se razdele glede na stranke sledeče: 82 soc. demokratov, 66. krščanskih socialcev, 35 poslancev nemškega katoliškega centra, 24 nemških prostomislecev, 25 pristašev nemške ljudske stranke, 14 prostih vsenemcev, 18 nemških agrarcev, 4 vsenemci, 22 mladočehov, 5 staročehov, 33 čeških agrarcev, 11 katoliških Čehov, 10 radikalnih Čehov raznih struj, 14 Italijanov, 5 Rumuncev, 5 Rusinov, 8 Hrvatov, 2 Srba, 1 nem. radikalec, 1 Poljak in prosti socialci, 2 češka divjaka. Med 24 Slovenci so samo 4 liberalci.

Glasovi soc. demokratov zato tako upijejo, ker se štejejo soc. demokratije vseh narodov kot ena stranka, med tem, ko so krščanskomisleči poslanci razdeljeni po narodnostih in po drugih strujah. Med Nemci zdaj lahko štejemo dobro stotino poslancev, ki stojijo na pozitivno krščanskem stališču, in ti odvajajo soc. demokrate. Med slovanskimi poslanci bo pa tudi toliko mož s pozitivno krščanskim prepričanjem, da bodo antikristom preprečili delo, danes — ne varajmo se — gremo nasproti hudim bojem, ki bodo še do dna pretresli našo državo.

Dogodek včerašnjega dne je bilo zadržanje soc. demokracije, ki je pokazala, da ni nobena delavska stranka, ampak da je njen edini cilj razkristjanjenje človeške družbe. Zato je glasovala povsod zoper krščanskega kandidata, če je tudi delavec, in za liberalca, če je tudi najhujši izsesovalec in kapitalist. Laž in verolomstvo je tej stranki pritisnil na čelo včerašnji dan, in ta pečat ji ostane. Izdali so soc. demokratije koroške Slovence, dasi so jim dali besedo in so s slovensko pomočjo zmagali v Mariboru in v Trstu. Slovenci so bili od soc. demokratov, potem, ko so se jim dali izrabiti, povsod goljufani na prav nesramen način.

Dasj so v Ljubljani proglasili abstinenco, so volili Hribarja, in ravno tako so naredili z Malikom. Proglasili so, da je pod častjo vsakega delavca, da bi volil Malika, v resnici pa so ga šli volit. Šli so na Krasu v boj za agrar-

ca Štreklja, dasi vedno pridigujejo, da je agrarec njihov najhujši sovražnik. Pokazali so, da soc. demokracija ne zastopa delavstva, ampak da je le nova izdaj protiverskega liberalizma v »nižjih slojih« v bolj radikalni obliki. Zveza med liberalstvom in soc. demokr. je včera v planinskih deželah podrla nekaj krščanskih ljudskih kandidatov, a ironija usode je hotela, da so soc. demokratije tudi nemškim liberalcem pri tem skupnem nastopu vzeli nekaj mandatov. Oba liberalna voditelja Löcker in Böheim, sta v Lincu padla, a v Sudetskimi deželah so se soc. demokratije to pot vsteli, kajti koalicija čeških strank, sklenjena zadnji hip v skrajni sili, je zadržala naskok in ga odbila. Le v nekaterih nemških krajih, kjer se meščanske stranke niso mogle zediniti, so prodrli soc. demokratije. Za krščanske socialce je pa pridobitev št. Hipolita in Badena, ki sta bila doslej liberalni trdnjavi, častna in vesela.

Slovenski liberalci nimajo vzroka, da se vesele. Vkljub temu, da se je število slovenskih mandatov tako pomnožilo, imajo zopet le štiri poslance, a ti so nezmogljivi za klub pod Hribarjevim vodstvom, ker so trije — Roblek, Ježovnik in Štreklj — radikalni agrarci. Hribar je zmagal s protikristjanskim programom. Prej so bili vsaj vsi štirje enih misli, če so tudi redkokdaj imeli kako misel, zdaj pa so vsi radikalno nasprotni v najvažnejših vprašanjih.

Poleg tega so toliko nazadovali, da so od štirih morali trije skozi vice ožjih volitev, med tem ko so naši gladko in krepko zmagali. Dr. Benkovič s svojo večino 800 glasov je tudi častno zmagal.

Na Goriškem je naša stranka napredovala za en mandat, v Ljubljani je pa napredek stranke znaten že v tem, ker se nikdar doslej ni noben naš kandidat dobil toliko glasov, kot Kregar sedaj. Zato smo mi z izidom teh volitev zadovoljni; kar manjka, do prihodnjic popravimo!

OŽJE VOLITVE.

Solnograško. V halajnskem volivnem okraju je izvoljen pristaš ljudske narodne stranke Hueber proti kršč. soc. Prüllu.

Tirolsko. V I. inomoškem volivnem okraju je izvoljen pristaš nemške ljudske stranke Erler proti socialistu Holzhammerju. — V bolcanskem mestnem volivnem okraju je izvoljen nemškonarodni Perathoner proti kršč. soc. Huberju.

Niže Avstrijsko. V kremškem volivnem okraju je izvoljen nemško-narodni kandidat Weidenhofer proti krščanskemu socialcu Steinerju, ki je zmagal v Badnu.

Zgornje Avstrijsko. V IV. volivnem okraju (Steyer, Hall itd.) je izvoljen pristaš nemške ljudske stranke Erb. — V Uhrfahru Lincu je izvoljen nemški narodnjak Winter.

Galicija. V rzeszovskem volivnem okraju je izvoljen guverner »Avstro-ogrsk« bank »vitez Bilinski.

Moravsko. Izvoljeni so: pristaš katoliško-narodne stranke Šramek, staročeha Prazak in Irulp, bivši poslanec dr. Licht in kons. Pillich.

V Šleziji so izvoljeni soc. demokrat Kunicki, nemška narodnjaka Seidl in Oberleithner, soc. dem. dr. Kunicki, nemška agrarca Herzmansky in Schilder, svobodni vsenemec dr. Sommer in nemški naprednjak Günther.

Češko. Na Češkem so izvoljeni češko-narodni soc. dr. Hajn, češki nar. soc. Kalina.

Rukvaj. nemški narodnjak Nietzsche, mladočeh Kratochwill, dr. Čelakovski, kršč. soc. Horsky, češki agrarec dr. Zalviadnik in Rataz, nemški naprednjak dr. Kindermann, nemški agrarec Jessen, češki agrarec Padoric, češki radikalec Zemlicka, češki narodnjak Burival, realist Drtina, češki agrarec Sabata, svobodni vsenemec dr. Michel, češki agrarci Bergmann, Richter, Velič, Franc Sobotka, soc. dem. Bosenmüller, soc. dem. Kotlar, češki agrarec Mazanec, nemški agrarec Goll, vsenemci Roller, kat. agrarec Prokop, nem. agrarec Dürich, češki agrarec Chaloupka in češki agrarec Voita.

Kandidaturo dr. Karola Baxa v Pragi proti kateremu so judje, soc. demokratije in liberalni Nemci delali z vso silo, so podpirali katoliški volivci in mu pomagali do zmage.

V Bukovini je bil izvoljen agrarec Keschmann.

KRŠČANSKI SOCIALCI IN DRŽAVNO-ZBORSKE VOLITVE.

Krščansko-socialna »Reichspost« objavlja članek, v katerem naglašja, da bo imela nova zbornica popolnoma drugo lice, kakoršnega je imela stara zbornica. Zastopniki privilegiranih strank so izginili, namesto njih pridejo malone enako močni zagovorniki soc. demokratičnega programa. Izginile so radikalne narodne stranke, ali so zelo oslabbane. Nemške svobodomiselnice stranke so prisilili, da so oblekle novo obleko. Liberalcev ne marajo več Čehi, malone popolnoma so uničili liberalizem Slovenci in Italijani. Poliakom, do zdaj tako ponosnim na svojo skupnost in na svojo politično moč, groze Rusini. Število konservativcev je ostalo približno enako prejšnjemu, a člani sami so postali drugačni. Iz centra so izginili tirolski konservativci, nižje-avstrijska, solnograška in štajerska skupina je pa močnejša, kakor prej. Največja nemška stranka je zdaj krščansko-socialna. Nobena druga stranka nima zato več pravice, da govori v imenu Nemcev.

JUDJE VOLIVNI SLEPARJI.

Na Dunaju v Leopoldstadtu so zaprli 21 judov, ki so hoteli voliti z napačnimi legitimacijami.

SOCIALISTIČNA AGITACIJA V KMEČKIH OBCINAH ČESKIH.

Kako so mogli socialni demokratije dobiti na Češkem med kmečkim ljudstvom toliko mandatov, nam popisuje »Čech« jako drastično. Bajtariji in kmečki posli so bili od socialistov čisto zbegani. »Revolucija pride,« so govorili na tihem med seboj, »in tedaj si razdelimo grunte bogatih kmetov in veleposestnikov. Potem se bo vse preuredilo in nam bo dobro. Nastala bo vlada revnih ljudi. Bogatajši so že premagani, zdaj pridemo mi na vrsto, mi se bomo vozili v kočijah v mesto, bomo pili pizenjsko pivo in se lepo oblačili. Namestu motike vzamemo puško in gremo na lov.« Kmečki gospodar je prigovarjal svojemu hlapcu, ki je bil že dvajset let pri njem: »Zakaj boš glasoval proti meni?« — »Moram.« — »Zakaj moraš? Ali se ne razumeva dobro? Ali nimaš celo leto zaslužka pri meni? Ali te ne preskrbim tudi za starost?« — »Je vse res, ali mi hlapci moramo skupaj voliti.« — »A kaj če te odpustim iz službe?« — »Bom šel pa v tovarno.« — »Boš torej volil proti meni?« — »Ne morem si pomagati.«

V pribramski ubožni kraj je prišel socialistični agitator in širil med ljudmi pravljico, da bodo državne gozde in zemljišča razdelili med ljudstvo, ako bo volilo socialnodemokratsko. Agitator je že zabijal kole za bodoče parcele, da je ljudi premotil in je poleg tega od njih »na pristojbinah« vzel 72 goldinarjev. Koliko so mu dali denarja posamezniki, da bi dobili boljše parcele, jih je zdaj sram povedati. Tako so premotili uboge ljudi, da so od socialističnih agitatorjev pričakovali res pravih nebes in kakor pijani od njihovih obljub glasovali za rdečkarje.

Agrarna stranka med kmeti bo le pospeševala socialistično propagando med bajtariji in posli. Le katoliška stranka bo mogla združiti oboje.

DELEGACIJE.

Iz Budimpešte poročajo, da skličejo delegacije že meseca septembra. Ogrski državni zbor bo zato volil delegacije še pred poletnimi počitnicami. Tudi v Avstriji se izvrše delegacijske volitve še pred poletnimi počitnicami.

KRIZA NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 24. maja. »Budapester Nap« trdi — po najboljših virih — da bo imenovan začasno banom kak strog general, če bi odpor Hrvatov trajal še nadalje in sedanji ban res odstopil.

GROF TISZA ZOPET V JAVNOSTI.

Grof Tisza bode zopet začel delovati na političnem polju. Govori se, da kmalu priobči program, ki bode združil politike, stoječe na pogodbi iz leta 1867. Njegovi prijatelji — tako trdijo nekateri krogi — so že stopili v zvezo

LISTEK.

Zlati ščipalnik.

Angleški napisal Conan Doyle.

Če vidim pred seboj tri debele zvezke manuskripta, ki obsegajo naše doživljaje v letu 1894, tedaj moram priznati, da mi je v resnici težko, izbrati iz te množine ravno one slučaje, ki so saminasebi interesantni in pri katerih se bleste ravno one zmožnosti mojega prijatelja Šerlok Holmesa, vsled katerih je bil daleč naokoli znan. Ko listam v teh zapiskih, vidim ono grozno povest o rdečem živino-zdravniku in strašni smrti bankirja Crosbyja. Nadalje najdem poročilo o tragediji v Adletonu; tudi znana Smith-Mortimerjeva dedna zadeva spada v to dobo, in ravnokar zasledim pocestnega morilca Hurota, dejanje, vsled katerega je dobil Holmes lastnoročno zahvalno pismo francoskega predsednika in red častne legije. Vsak izmed teh slučajev bi nam dal material za zanimivo povest, toda vendar sem prepričan, da nam noben ne nudi toliko posebnih in zanimivih točk, kakor dogodek v Yoxley Placu, ki ne obsega le žalostnega konca mladega Williama Smitha, temveč nam tudi razjasnjuje sledeče zamotanosti, ki na zelo čuden način kažejo vzroke tega hudodelstva.

Bilo je nekega viharnega večera proti koncu meseca novembra. Holmes in jaz sva molče sedela na naši sobi. Holmes je s pomočjo močnega povečevalnega stekla študiral

pisavo na nekem starem pergamentu, in jaz sem se zatopil v neko medicinsko razpravo. Zunaj je tulil vihar, in dež je udarjal na okna. Nekako čudne občutke ima človek, če v sredi mogočnega mesta, obdan deset milj naokoli od človeških stanovanj, čuti elementarno silo narave in če se zaveda, da ni tem strašnim naravnim silam cel London nič drugega, nego majhen grič, kakor ga napravi zunaj na polju krt. Šel sem k oknu ter gledal doli na prazno ulico. Od vogala oksfordske ceste je prihajala kočija po blatni bakerski cesti.

»No, Watson, danes ponoči je dobro, da ne moremo ven,« je rekel Holmes, ko je odložil svoje povečevalno steklo in zložil pergament. »Ja eno zasedanje sem dovolj napravil. Je jako naporno delo za oči. Skoraj ni ničesar bolj razburljivega, kakor poročilo katkega opata iz druge polovice petnajstega stoletja. Halo! Kaj pa je?«

Skozi piskanje vetra se je slišal topot konja in škripanje voza. Kočija, katero sem videl, se je ustavila pred našimi vrati.

»Kaj neki hoče?« sem vzkliknil, ko sem videl moža, ki je izstopil iz voza.

»Kaj! Najn hoče! In midva, moi ubogi Watson, hočeva poiskati svoje površnike, ovrtnike in druga varnostna sredstva, katere je izumel človeški duh zoper nevarnosti vremena. Čakaj še trenutek! Voz je zopet odšel. Še lahko upava. Gotovo bi ga pustil čakati, če bi naju hotel imeti s seboj. Teci doli, moi ljubii, ter odpri duri, kajti vsi pošteni meščani so že davno v postelji.«

Ko je svetilka na hodniku razsvetlila najinega ponočnega obiskovalca, sem ga takoj

spoznal. Bil je mladi Stanley Hopkins, mnogo obetajoči uradnik tajne policije, za katerega se je Holmes zelo zanimal.

»Ali je doma?« je naglo vprašal.

»Le poite gori, moi ljubii,« mu je zgoraj zaklical Holmes. »Menda nimate kakšnih slabih namenov z nama v takej noči, kakor je danes.«

»Detektiv je šel po stopnjicah, dočim je od njegovega svetlega dežnega plašča kapljalo. Pomagal sem mu, da se je slekel, in Holmes je iznovega zakuril v peči.

»No, moi ljubii Hopkins, sedite k peči in ogrejte si noge,« je rekel na to. »Tu imate smodko, in dr. Watson ima recept, vročo vodo s citrono, to je izborna zdravilo v takej noči. Gotovo je nekaj važnega, da ste prišli pri tem vremenu k nama.«

»Res je tako, gospod Holmes. Celo popoldne sem se že precej trudil, to mi smete verjeti. Ali ste v poslednjih večernih časopisih brali o slučaju v Yoxleyu?«

»Najnovejši, kar sem danes bral, je neko poročilo iz petnajstega stoletja.«

»Bila je le kratka notica v časopisih, in ker je bila tudi popolnoma napačna, tedaj niste ničesar zamudili. Niti minute nisem imel miru. Tam doli v Kentu je sedem milj od Chatham in tri od železnice. Ob treh in petnajst minut sem dobil poročilo, ob petih sem bil v Yoxley Placu, potem sem vse preiskal ter se odpeljal z zadnjim vlakom v Charing Cross, od koder sem prišel z vozom direktno k vam.«

»Kar menda pomenja, da Vam slučaj ni popolnoma jaseen?«

»Pomenja, da si ga sploh ne moremo razlagati. Kolikor morem zdaj soditi, je najbolj zamotana stvar, kar sem jih imel. In vendar je bila začetkoma tako zelo enostavna, da sem mislil, da se sploh ne morem motiti. Manika mu vsakega vzroka, gospod Holmes. Vsled tega se čudim — ne vidim nikakoršnega motiva. Nekega moža so umorili — tega se ne da tajiti — toda niti najmanjšega vzroka ne morem za to najti, da bi mu kdo moral napraviti tudi najmanjšo krivico.«

Holmes si je prižgal smodko ter se nazaj naslonil na svojem stolu.

»Povejte nam kaj natančnejšega,« je rekel.

»Dejstva so vsa tako zelo jasna,« je začel Hopkins. »Le razlagati si jih ne morem. Stvar je bila sledeča. Pred leti je nek star gospod kupil vilo Yoxley Place, ta gospod se je imenoval profesor Coram. Bil je boleden mož, ki je bil polovico svojega življenja v postelji, drugo polovico je pa ob palici okoli šepal ali ga je pa njegov vrtnar vozil po njegovem posestvu. Oni redki sosedi, ki so ga obiskovali, so izhajali z njim, in sploh je bil na gilas kot zelo nčen mož. Imel je navadno v svoji hiši le postarno gospodinj, gospodično Marker, in sobarico Suzano Tarlton. Ti dve služkinji je že s seboj pripeljal, in zdi se mi, da ste bili jako zvesti. Profesor piše neko znanstveno knjigo in je v to svrhu pred dobrim letom angaževal tajnika. Prva dva, katera je sprejel, mu nista ugajala, toda tretji, gospod William Smith, mlad mož, ki je prišel ravno z vsenčilišča, je menda popolnoma odgovarjal željam profesorjev. Njegovo delovanje je

DR. DERSCHATTA NE POTUJE V DALMACIJO.

Železniški minister dr. Derschatta je opustil svoj načrt, da potuje v Dalmacijo.

IZPREMEMBE V NAŠEJ DIPLOMACIJI.

Baron Kuhn, ministerski rezident v Cetinu, postane poslanik. Na njegovo mesto pride najbrže legacijski svetnik grof Nemes s poslaštva v Parizu.

FALLIERES O RAZMERJU MED FRAN-COSKO IN ANGLEŠKO.

Lyon, 24. maja 1907. Po sprejemu na prefekturi, ki se ga je udeležilo tudi več konzulov, je prisostvoval predsednik banketu, ki so ga priredili njemu na čast. Na banket je prišla tudi večina zastopnikov angleških občin s svojimi ženami. Odgovarjajoč na županovo napitnico je Fallieres pohvalil mesto radi njegove industrialne, trgovinske in politične delavnosti. Po njegovem mnenju je udeležba odposlancev angleških občinskih zastopstev na banketu in njihov obisk v Lyonu dejstvo, ki je v življenju naroda odločilnega pomena in ki je najsilnejši dokaz medsebojnega zapiranja obeh narodov. Njuno presrečno razmerje zagotavlja svetovni mir in utrjuje neovirani napredek prosvete. Godba je je zaigrala francosko in angleško himno. Nato je prisostvoval predsednik z ministri in angleškimi gosti slavnostni predstavi v gledališču.

NAPADALCI GVATEMALSKEGA PRED-SEDNKA SE USMRTLILI.

Poročali smo, da je bil napaden 29. m. m. gvatemal. predsednik. Napadalec so zasledili v neki predmestni hiši, ki so streljali na svoje zasledovalce in usmrtili enega majorja, ranili pa nekega polkovnika in nekega uradnika. Ker niso mogli pobegniti, so se zarotniki usmrtili.

RAZPRAVA PROTI PETROVU.

Razprava proti morilcu bolgarskega ministrskega predsednika Petkova Petrovu je doglala, da je urednik Ikonov, ki je bil obdolžen, da je on povzročitelj umora, pred napadom govoril s Petrovom le tri minute; dokazala se je pa tudi nedolžnost častnika Gerova. Trdi se, da ima Petrov čisto histerične napade; da pa je zblaznel, vlada odločno zanika.

RUSIJA.

V čajnici »Zvezde pravih ruskih ljudi« je razpočila 23. t. m. bomba, ki ni napravila veliko škode. Našli so še eno bombo. — Ropari so napadli 10 kilometrov od Peterburga oddaljeno železniško postajo Obuhovo. Ubili so orožnika in stražo. Plen ni bil velik in ropari so pobegnili, ker je dohajala pomoč. — Peterburški mestni glavar je prepovedal list »Rus«.

PERZIJSKI NEMIRI.

V Teheranu so izdali oklice, ki hujskajo proti perzijskemu vladarju. Sahov brat, sari-stanski gubernator, hujska nomadske rodove in zbira dobro oborožene čete. Nemiri so v Tabrisu; v Kersnarišku in Širasu so razmere anarhistične. V Reštu so uporniki zaprli carinske in brzojavne urade.

ŠVICARJI PROTI FRAMASONOM.

Genevska konservativna stranka je sklenila, da predlaga v genevskem kantonu postaviti proti framasonom. Ugovarjati hočejo teko proti pogubnemu delovanju socialne demokracije, kakor tudi proti imenovanju dveh vseučiliških profesorjev framasonov.

ARMENSKI NEMIRI.

Carigrad, 24. maja. Porta je dobila sporočilo, da so se na otoku Cipru sešli armenski revolucionarji, da se od tam podajo v vilajet Adana, kjer bi vprizorili nemire. Zato je porta izdala vsem oblastvom omenjenega vilajeta povelje, naj kar najstrožje pazi-jo na to, da ne udro taki elementiv ozemlje, ki spada v njihovo uradno področje in naj za to uporabijo vsa sredstva.

VARANJE Z MONTAGNINIJEVIMI PAPIRIJI.

Odsek francoske zbornice, ki se je pečal z Montagninijevimi papirji, je dognal, da manjka več spisov, več jih je pa napačno predstavljanih. Poročevalcu Bourelyju so naročili, naj se zato pritoži pri pravosodnem ministru.

BOLGARIJA.

Letos in sicer 15. avgusta bodo na Bolgarskem praznovali 20-letnico vladanja kneza Ferdinanda. Koncu avgusta se pa bode v Sofiji odkril spomenik carju osvoboditelju. Ker je to preveč slavnosti v enem mesecu, nameravajo vladni krogi obhajati obe slavnosti obenem. — Ni se še obhajala 20-letnica vladanja kneza Ferdinanda, in že nameravajo obhajati 25-letnico vladanja s tem, da se v Sofiji priredi velika deželna razstava. — Bolgarski »Den« z ogorčenjem konstatira, da knez Ferdinand, ki biva sedaj v tujini, ni poslal k proslavi tisočletnice po smrti kneza Borisa nobene pozdravne brzojavke. Istotako je to bolgarsko slavnost prezrl tudi prestolonaslednik Boris, ki sedaj tudi biva v tujini!

NAPAD NA MISIJON V AVSTRALIJI.

Dne 18. t. m. je oblegalo nad tisoč domačinov misijon v Buin na otoku Bougainille. Policija je preprečila, da niso pobili misijonarjev.

SKLICANJE SRBSKE SKUPŠČINE.

Belgrad, 24. maja. Čez tri tedne se zopet zbere skupščina. Vlada namerava brezobzirno izvesti izpmembo poslovnika, in če bi obstrukcija mladih radikalcev trajala še nadalje, skupščino razpustiti in razpisati nove volitve. Pasić je prepričan, da bo kralj povelil le niemu vodstvo volitev. Toda tudi mladradikalci so pripravljeni na boj ter groze v slučaju nasilja z odkritji škandalov, kakor jih svet še ni slišal.

NEMIRI NA BALKANU.

Sofia, 24. maja. Turške čete so zasledile glavno skrivališče bolgarskih ustašev v okolici Jenidže Vardarja. Unel se je hud boj, ki so v njem Bolgari izgubili 50 mož. Grške čete so se pravočasno umaknile in se ogibajo turških.

Dnevne novice.

+ Čudna »Narodova« doslednost. »Narod« fabricira v svoji razgreti domišljiji »nemško-klerikalno zvezo«, katere ni in se jezi na tiste Nemce, ki so šli brez koncesij volit Kregarja. On bi torej želel, da bi glasovali za Hribarja, kakor so doslej ljubljanski Nemci dosledno glasovali za magistratnega kandidata. V takem slučaju bi bilo pa vse prav in »Narod« bi z veseljem pogotnil, če treba, cel kup »nemško-slovenskih zvez«. Saj imajo Nemci še danes v rokah črno na belem Hribarjev podpis.

+ Odkod se jemljejo liberalci? C. kr. korespondenčni urad je naštel kar 9 slovenskih naprednjakov. Kdo jih pa tako hitro fabricira? Samo štirje so, pa še ti malo napredni.

+ Volivna sleparstva. »Narod« očita nam in pravi, da je bilo gnezdo volivnih sleparstev v uredništvu »Slovenca«. Z mirno vestjo lahko trdimo, da če je kdo gledal na pravilnost volitev je bilo to uredništvo »Slovenčev«, ki je bilo permanentno v službi pri zasledovanju — liberalnih volivnih sleparij. O sleparijh naj nekateri gospodje v »Narodovem« uredništvu preveč ne govorijo, sicer priobčimo nekatere življenjepise, da se vidi, kje so — resnični sleparji.

+ Imenovanje. Absolvirani tehnik Josip Skoberne, Uliš vit. Wolff in Dominik Buić so imenovani privzoričnimi stavbenimi adjunkti za Primorsko.

+ Predsednika najvišjega sodišča dr. Steinbacha je zadela 23. t. m. tretjič kap. Steinbach ne more govoriti in je večkrat omedlel. Prepeljali so ga v sanatorij.

— Tomšičeva slavnost na Vinici se je kljub neugodnemu vremenu sijajno izvršila. Bil je binkoštni ponedeljek velik dan hrvatsko-slovenskega pobratimstva, slovesen izraz ljubezni hrvatskega naroda do slovenske zemlje, ki jim je dala Tomšiča, Vinica je storila vse, da se je slavnost povzdignila in bilo bivanje Hrvatov pri nas nad vse prijetno. Zasluga za to gre občini Vinica, g. nadučitelju Lovšinu in gospi Poldi Baydekovi. Obširnejše poročilo še sledi.

— »Deseti brat« na Dunaju. Slovensko, katoliško izobraževalno društvo »Straža« je priredilo 12. maja v češkem narodnem domu »Desetega brata.« Igrali so skoraj izključno člani oziroma gostje »Danice«. Udeležba je bila primerna razmeram, t. j. krasnemu dnevu in udobnosti dunajskih Slovencev. Presenetila nas je spretna vprizoritev in krasno igranje malone vseh, zlasti prve vloge so bile v najboljših rokah. Tovariš Čop je podal »Desetega brata«, kot ga je sam zamislil in premislil, vidnih je vlogi znak svoje igralne osebnosti, pri tem pa igral popolnoma naravno. Rešil je relativno, z ozirom na svojo ne baš lahko vlogo skoraj najboljšo svojo nalogo. Tovariš Kemperle, prvič na »Stražinem« odru, je igral Kvasa vseskozi nepriznjen, zlasti ljubinski prizor mu je šel od srca. Gdčna Stekarjeva je Manico dobro pogodila. Tovariš Robida je v vlogi Krjavlja kopiral Verovškovo igro in žel seveda največjo hvalo, zaslužil jo je, ker se je za vprizoritev najbolj trudil. Piškvav (tov. Dolencec) je vzbudil čuvstvo ogorčenosti in jeze nad starim grešnikom, malo omiljeno od ljubezni, ki jo ima do Marijanice — najboljši dokaz izvršne igre. Pohvaliti nam je zlasti Dolfa (t. Silc), ki je pogodil težki prizor, ko dobi Marijana mrtvega. Ploskalo se je med igro krčmarju (t. Basaju), ki poje »Starčka«. Ostale vloge tudi dobre. Krjavljeva kočja pa ni bila kranjska: rjave stene, gole, dočim visi v najrenejši bajti kakšna slika. »Deseti brat« je ležal prenizko, da ga ni bilo videti. Nerodno sta sedela tudi Peharček in Matevžek za mizo v gostilni, ker sta bila preveč na tistem in le na pol proti občinstvu obrnjena. Dobili smo vtis prisiljenosti. Žrtvovali so igralci mnogo časa in moči — tri generalne skušnje so trajale vedno do jutra — zato bi bilo želeli, da si ogleda dunajsko občinstvo edine slovenske narodne igre, ki jih imamo.

— Iz Vač pri Litiji se nam piše: Binkoštno nedeljo zjutraj smo izročili materi zemlji na domačem pokopališču najstarejšega moža v župniji Martina Ravnikarja v starosti 88 let! Pokojnik je bil edini še, ki je bil s svojim očetom leta 1835 osebno pri tržaško-koprskem škofu Mateju Ravnikarju, svojemu stricu v Trstu! Pokojnik je vedel marsikaj zanimivega povedati o svojem stricu — škofu! Bodi blag spomin dobremu in poštenemu možu!

— Poveden na Hrvaškem. V Oseku Drava neprenehoma narašča ter dela velikanško škodo. Pijonirji delajo noč in dan, da ohranijo obrežne jezove. Položaj je jako nevaren.

— Kače v Hercegovini. Število gadov in modrasov se je v Hercegovini nenavadno pomnožilo, zlasti v okolici Bileke in Trebinja. Za vsako glavo kače je razpisala vlada posebno nagrado in izdala v ta namen že par sto kron.

— Stavka uslužbencev cestne železnice v Zagrebu je končana. Ud ravniateljskega sveta, dr. Schwarz, je namreč stavil kot predpogoji, da se pogajanja prično, da začno uslužbenci zopet redno posloovati, kar so tudi storili. Večera dopoldne so se vršila pogajanja in imela povoljen uspeh, uslužbencem se je zvišala dnevna plača za 10 vinarjev na dan. Obenem so se zavezali, da ne bodo tri leta pod nobeno pretvezo zahtevali zvišanja plače.

— Umrl je na Dunaju višji inšpektor Južne železnice Edwin Schultz v 58. letu svoje starosti.

— V varstvo kamoristov v času volitev v Trst odposlani vojakji so presneto dosti stali. Samo transport iz Gorice v Trst in nazaj je stal čez 1000 kron. Kje so pa še drugi stroški?

Dobro bi bilo, da bi prihodnji socialistični poslanci posvetili tej stvari svojo največjo pozornost.

— Hotel Central v Gorici je bil, a ni ga več. Vrt in njegove prostore imajo sedaj zidarji v oblasti, ki pridno podirajo in zidajo, da dovrše še letos nove zgradbe, poprave in prizidave, da se bodo mogla tem prej nastaniti pod njegovo streho razna društva in zavodi, ki se imajo tje preseliti in dobiti tako stalne lepe in ugodne prostore za svoje delovanje. Velika dvorana za shode, veselice, predstave in druge slučaje, katerih se udeležuje mnogo ljudstva, ostane, samo popravi se in olepša. Kakor znano, je to obširno poslopje kupila od pivovarja Dreherja »Centralna posojilnica«.

— Čuden pojav. V Gornji Vrtojbi živi osemindvajsetletni Avguštin Lašič, kateri že štiri leta z nikomur nič ne govori. Nič ne more delati, v enomer pa hodi po vasi okoli. Jesti ne vpraša nič. Pripravijo mu pa domačini jedila od določenih uri na določenem mestu, kjer potem sam jemlje. Ako ga je kdo nagovoril, se nasmija, ali nič ne pogleduje, se ne ustavlja, ampak kreva dalje počasi. Cigareto jemlje, ako mu jo je kdo ponudil, pak se tudi ne ustavlja in gleda v stran. — Bil je pa pred štirimi leti postaven, čvrst, vesel fant. A obol je in iz te bolezni se je izcimilo to čudno stanje. Iz prejšnjega postavnega fanta je zdaj skoraj sama senca, skelet, da oko rosi vsakemu, ko ga vidi vlačiti se tako okoli.

— Otok Lakroma, kakor sedaj poročajo, ni prodan kneginji Elizabeti Windischgraez. Dominikanci otoka sploh ne nameravajo prodati.

— Priporočena pisma v Bosno in Hercegovino. Po ukazu c. kr. ministrstva z dne 30. aprila t. l. so od 1. junija 1907 naprej dopustna priporočena pisma s poročilom o prejemu tudi v prometu v okupacijskim ozemljem. Za te pošiljatve veljajo iste določbe, kakor za poporočila o prejemu priporočenih pisem v avstrijskem poštnem prometu.

— Češko društvo »Vlasti«, ki se bavi s socialnimi in literarnimi vprašanji, je priredilo v Plzni velik shod, na katerem se je razpravljalo o šolstvu, zakonu in o namenih protiverskih strank. Shod je bil izborni obiskani.

— Ovisiški diletantje so priredili binkoštni ponedeljek »Zaklad«, narodni igrokaz v štirih dejanjih, ki je izšel v letošnjem »Dom in Svetu.« Prireditvev je izvršno uspela. Posebno so ugajali Lipe, Najda in Pehač; pa tudi drugi niso bili slabi. Vsa čast gospodu učitelju, ki se je največ trudil in pripravil ljudem lepo zabavo. Čisti dobiček je bil namenjen šoli. Igra se ponovi.

— Novo župno cerkev v sv. Križu pri Kostanjevici so že začeli zidati. Podjetnik je g. Valentin Scagnetti iz Krškega, kateri je postavil povoljno že več krasnih cerkvenih stavb. Novo cerkveno poslopje bode stalo na starem prostoru po želji vseh župljanov. Sicer bode pa ta prostor gotovo pretesen z ozirom na zunanji vtis. Da bi se le srečno vse izvršilo.

— Letošnje potovanje generalnega štaba. Skupno vojno ministrstvo je razglasilo načrt letošnjega potovanja generalnega štaba, ki se bo vršilo meseca junija v okolišju 5. in 13. vojne kora pod načelstvom šefa generalnega štaba, podmaršala Conrada pl. Hötendorfa. Udeležilo se ga bode mnogo častnikov generalnega štaba, pridelen pa je konjeniški oddelek 5 ulanskega polka in sicer eden častnik in 61 mož.

— Trgovinski minister dr. Fořt je došel v Karlove vane.

— Ilirska Bistrica. Sinoči je gorel tukaj na čast zmage v Ljubljani — oziroma našemu enoglasno izvoljenemu poslancu Petru Lešniku velikanski kres! Živelj zavedni ilirskobistriški volivci — »neodvisni kmetje«!

Koroške novice.

k Samoumor. Dne 23. t. m. je našel neki kmet v gozdu pri Št. Jurju pri Celovcu mrtvega vojaška pešpolka št. 17. Obvestil je takoj vojaško oblast o tem. Mrtvec je bil pešec Tomaž Pungerčar, doma iz mokronoškega

obstoja v tem, da je vsako dopoldne pisal po diktatu svojega gospoda, dočim je v ostalem času po knjigah iskal mesta, ki so se nanašala na del drugega dne. Ta William Smith se je kot učenec v Uppinghamu, pa tudi kot dijak v Cambridgu zelo odlikoval. Videl sem njegova izpričevala, bil je že od mladosti dostojen, miren in priden in ni imel niti ene slabe lastnosti. In vendar je ta mladi človek danes zjutraj v delavnici profesorjevi na način umrl, iz katerega moremo sklepati edino na umor.

Ob oknih je tulil in tresel veter. Holmes in jaz vsa se preselila bližje peči, dočim je mladi inšpektor razpredal točko za točko svojo povest.

»Zdi se mi, da ne najdemo na vsem Angleškem podobne družine, ki bi žvela tako lečena od zunanjega sveta in tako brez zunanjih vplivov. Celi tedni so pretekli, ko ni niti eden član te rodbine prestopil praga. Profesor je bil zatopljen v svoje knjige ter je živel samo za te. Mladi Smith ni poznal nikogar v sosedstvu in je živel skoraj ravnotako, kakor njegov šef. In tudi služkinji nista imeli ničesar iskati izven hiše. Mortimer, vrtnar, ki je prevažal profesorja, je star vojaški invalid iz krimske vojske, mož izbornega značaja. Ta ne stanuje v vili, temveč v majhni hiši s tremi sobami na drugi strani posestva. To so edina človeška bitja daleč naokoli Yoxley Placa. Vrtna vrata so le kakih sto metrov oddaljena od london chathamerske ceste. Imajo čisto navadna vrata, tako da more vsakdo popolnoma neovirano vstopiti.

»In zdaj vam hočem povedati izjavo

Suzane Tarlton, edine osebe, ki nekaj pozitivnega o stvari vé. Bilo je dopoldne med enajsto in dvanaisto uro. Ona je ravno v neki sobi v prvem nadstropju pritrjevala zastore. Profesor Coram je bil še v postelji, kajti pri neugodnem vremenu le malokdaj vstane pred polndnem. Gospodinja je bila v zadnjem delu hiše. William Smith je bil v svoji spalnici, ki mu je bila obenem stanovalnica; toda sobarica je slišala v tem trenutku, da je šel mimo v učno sobo, ki je ležala neposredno pod spalnico. Sicer ga ni videla, toda vendar trdi, da ga je spoznala na njegovi hitri, trdni hoji — o tem ni najmanjšega dvoma. Ni slišala, da so se vrata delavnice zaprla, toda nekako za minuto je slišala grozen vsiklik, strašen, hripav glas, tako zelo čuden in nenaraven, ki bi bil ravnotako lahko od moža kakor od ženske. V istem trenutku je pretresel hišo še en grozen grgrajoč glas, in potem je nastopila popolna tišina. Dekle je stalo trenutek kakor okamenelo, toda kmalu se je ojunčila ter stekla po stopnicah navzdol. Vrata delavnice so bila zaprta. Ko je ta odprla, je videla mladega gospoda Smitha ležati na tleh. Začetkoma ni videla nikake poškodbe, ko ga je pa skušala vzdigniti, je opazila, da je iz rane na vratu tekla kri. Imel je majhno, toda globoko poškodbo in odvodnica na vratu je bila prerežana. Orodje, s katerim je bil ranjen, je ležalo poleg njega na preprogi. Bil je majhen nož za papir, kakor se navadno najde na staromodnih pisalnih mizah. Bil je last profesorja in je bil navadno na njegovi pisalni mizi.

»Začetkoma je mislila, da je bil Smith že mrtev, ko mu je viliha nekoliko vode na čelo, odprl je še za trenutek oči ter zamrmral:

»Profesor — ona je bila!« Dekle je pripravljeno priseči, da je ravno te besede izgovoril. Obupno se je trudil, da bi več povedal ter kazal z desno roko proti stropu. Nato se je mrtev zgrudil.

»Medtem je prišla tudi gospodinja, toda prepozno, da bi še slišala zadnje besede umirajočega mladega moža. Pustila je Suzano samo pri mrliču ter hitela po koridoru čez majhne stopnice v spalnico profesorjevo, ki leži nekoliko zvišena v pritličju. Sedel je v postelji in bil strašno razburjen, kajti dovolj je slišal — lahko je slutil, da se je nekaj groznega zgodilo. Gospodična Marker lahko priseže, da je bil profesor še v nočni obleki, in on se tudi faktično ni mogel obleči brez vrtinarjeve pomoči. Mortimer sam pa naročil še le ob dvanaistih. Profesor sam trdi, da je slišal oddaljeni glas, toda več mu ni znano. Besedij umirajočega: »Profesor — ona je bila«, ne more razlagati, temveč misli, da jih je govoril v duševni zmešnjavi pred smrtjo. Misli tudi, da Smith ni imel niti enega sovražnika, in ne more navesti niti enega vzroka za hudodelstvo. Najprej je poslal vrtnarja Mortimerja h krajni policiji, katere predstojnik je potem name brzojavil. Pred mojim dohodom se niso ničesar dotaknili in še celo ostro zaukazali, da ne sme nihče stopiti na pota, ki vodi proti hiši. Tedaj je bila kar najlepša prilika vaši teoriji, gospod Holmes, v praksi vporabiti. Gotovo ni manjkalo niti en predpogoj k temu.

»Razven gospoda Šerlok Holmesa,« je pripomnil moj prijatelj ter se nasmehnil. »Toda pripovedujte dalje. Kaj ste potem storili?«

»Najprvo vas moram prositi, gospod Holmes, da pogledate to skico, ki vam poda splošno sliko kraja. Potem boste lažje sledili mojim izvajanjem.«

Inšpektor je predložil majhno skico ter jo položil na Holmesova kolena. Vstal sem, postavil se za svojega prijatelja ter mu gledal čez ramena.

»Popolnoma površna je in nam kaže le najbitvenejše točke. Vse drugo boste pozneje sami videli. Torej najprvo, če vzamemo slučaj, da je prišel morilec od zunaj, kako je prišel, oziroma, kako je prišla v hišo? Brezdvomno po vrtni stezi in skozi zadnja vrata, od koder vodi hodnik direktno v delavnico. Vsak drugi pot bi bil zelo neprimeren in vsled tega nevaren. Pri begu je moral iti morilec po isti stezi, kajti druga dva izhoda sta mu bila zaprta, eden od Suzane, drugi pa vodi v profesorjevo spalnico. Vsled tega sem začel takoj opazovati vrtno stezo. Ker je ravno deževalo, tedaj bi se gotovo poznale stopinje.«

»Preiskovanje mi je pokazalo, da imam opraviti s previdnim in izkušenim hudodelcem. S peskom posuta steza ni kazala nikakih stopinj, toda brezdvomno je nekdo šel po travi poleg steze in je hotel na ta način preprečiti sled. Nisem našel niti enega določenega vtisa, nekdo je le travo pohodil; v tem sem bil prepričan. To je bil edinole morilec, ker ni bil niti vrtnar niti kdo drugi ono dopoldne tam, in deževati je začelo še le ponoči.«

»Trenutek,« je rekel Holmes. »Kam vodi ta steza?«

»Na deželno cesto.«

»Kako dolga je?«

okraja. Imenovanega so že prejšnji dan iskale vojaške patrulje, ker se ni vrnil z vežbališča. Nesrečnež se je ustrelil v prsi, ter je bil bržčas kmalu mrtev. Kaj ga je k temu činu privelo, ni znano, ker se ni napravil svojih tovarišem ni nikdar nič pritožil. Domneva se le, da ni imel do vojaškega življenja nobenega veselja. Služil je šele prvo leto.

k Celovski glavni kolodvor, katerega zdaj dozdajajo, boče vsled odredbe železniškega ministrstva električno razsvetljen. Prvotno so nameravali napraviti plinovo razsvetljavo.

k Odlikovan je pristav ravnateljstva pomoznih uradov v Celovcu F. Raunegger z zlatim zaslužnim križcem s krono. Odlikovanje mu je bilo podeljeno o priliki stalnega upokojenja.

Štajerske novice.

š Kako liberalci razumejo volivno svobodo.) »Slovenski Gospodar« piše: Ker so se pri volitvi dne 14. maja godile od strani Roblekovih pristašev nezasišane goljufije in pa neverjetna nasilstva, zato ni izključeno, da se bo dala volitev Roblekova vsled tega še overeči. Prosimo torej natankih poročil o vsem, kar se je godilo protipostavnega in nasilnega za Robleka. Le nekatere vzgleda naj navedemo, s kako lumparijo je izvoljen Roblek. Na enem volišču je moral vsak volivec skozi liberalno gardo, ki mu je pregledala glasovnico, ter ga prisilila zapisati Roblek, ako je imel Povaleja zapisanega. V eni občini se je zavrglo nad 30 glasov, ker je bil prečrtan Roblek in pravilno zapisan Povalej. Na nekem drugem volišču so zastavili Povalejevim volivcem pot, da niso mogli na volišče. Zopet drugod je kazal občinski sluga po volitvi zmečkane glasovnice, na katerih je bilo zapisano ime Povalejevo. Vino in pivo je kar teklo na dan volitve za Roblekov volivce. Ko so v Žalcu slavili zmago, spilo se je tri polovnjake vina in nad 200 sodčkov piva. Seveda vse zastoni. Z večjimi sleparijami in hujšimi nasilstvi ni bil noben poslanec izvoljen v Avstriji kakor Roblek v celjsko-vranskem okraju! Robleku je pomagal v parlament denar, pivo, vino, sleparije, nasilstva, ne pa pošteno in odkrito prepričanje. Poskrbeli bomo, da bode Roblekova volitev prišla v zbornici na razgovor in upati je, da bo tudi ovržena, ako se nam javi dovolj posamičnih slučajev, natanko, resnično in s pričami podprtih.

š Kmečka zavest se je začela v mnogih krajih mogočno vzbujati, posebno vsled dogodkov pri zadnjih volitvah. Podsredski kmetje gredo raje v kmetom prijazne trgovine v Kozje nego k svojim sovražnikom doma. V Bučah si želijo baie kmetje drugega trgovca, ker je Ivnik nastopal tako strastno proti »Kmečki zvezi«.

š Poroka. Odvetniški koncipijent dr. Milan Gorišek se je poročil z gdnico Miciko Robič, hčerko deželne odbornika Fr. Robiča.

š Karol Linhart proti slovenski duhovščini. Tisti Karol Linhart, ki je vodil jugoslovansko socialno demokracijo, dokler se ni povrnil z Dunaja Kristan nazaj in ki so ga izbacili socialni demokratje zaradi raznih nerednosti iz uredništva »Rudečega Praporja«, pa tudi iz stranke, rešuje zdaj pristaše »Gibanja proč od Rima« na Zgornjem Štajerskem. Korleček hoče postati na vsak način slaven in postati ljubljene vsenemce. Dne 22. t. m. je imel v Ptujshod »Ptujškega nemškega političnega društva«, na katerem so na njegov predlog naročili društvenemu vodstvu: Vpliva naj se, da naj ptujski mestni šolski svet napravi potrebne korake, da ne bo izročena ptujska mladina klerikalnim huišakcem. Če pa mestni šolski svet ne stori svoje dolžnosti, naj ptujski očetje več ne pošiljajo otrok h krščanskemu nauku, dokler ga poučujejo taki duhovniki, ki vzgajajo otroke za sovražnike staršev. Predlog so odobrili. Neki udeleženec je izjavil, da ima že podpise 20 očetov, ki so sklenili, da ne pošiljajo več otrok h krščanskemu nauku.

š Povodenj. Mura je izstopila in preplavila celo okolico pri Radgoni. Tudi mestni park je pod vodo, ki je že tako visoka, da teče čez klopi, ki so postavljene v parku. Škoda na polju je velika. V Mitterlingu so morali živino spraviti na višje ležeče kraje.

š Gornji grad. Kleparski pomočnik Jožef Furar, v službi pri kleparskem mojstru Jožefu Bachlu, je 18. t. m. pleskal okna v zvoniku gornjegradske cerkve. Naenkrat pa pade z zvonika in obleži na mestu mrtev. Izključeno je, da bi bil nesrečo povzročil kdo drugi, kriv je Furar sam, ki se nikdar ni hotel privesti na vrh, dasiravno mu je gospodar to čestno svetoval.

š Imenovanja. Franc Druškovič je bil imenovan kancelistom pri okrajnem sodišču v Lutomeru, računski podčastnik Franc Bikošek pa davčnim pristavom.

š Konkurz. Konkurz je napovedal trgovec Ljudevit Skef v Sevnici.

š Pivovarniški delavci na Štajerskem so se dolgo časa trudili, da dosežejo tarifno pogodbo s svojimi gospodarji. Pred par dnevi so se vršila pogajanja med zastopniki alpskega društva pivovarnarjev in delavcev, ki so mela za delavce ugoden vspeh. Dosegli so višanje plače in skrajšanje delavne dobe.

š Iz finančne službe. Prestavljeni so: Davčni praktikant Gabron od davkarije v Kozjem k davčnemu referatu pri okrajnem glavarstvu v Brezicah; davčni kontrolor Karol Peršnik od davkarije na Vranskem k davkariji v Rogatecu. Od vojaške službe vrnivši se davčni praktikant Franc Petovar je bil dodeljen davkariji v Ormožu. Imenovan je bil davčni pristav Ivan Vidmar z Nižega Avstrijskega davčnim pristavom pri davkariji v Mariboru.

Zahvala.

Hrabrim in neustrašenim volivcem, ki so včeraj oddali v Ljubljani zame nepričakovano veliko število glasov, iskrena zahvala! Včeraj oddano število glasov priča, da je po dolgih letih prvi opozicijski nastop proti magistratni gospodi bil tako časten, da se nasprotniki malo morejo veseliti bodočnosti. S sredstvi, katerih so se posluževali nasprotniki te dni, ne zastavijo naše poti. Naprej do poštene zmage tudi v Ljubljani!

V Ljubljani, 24. maja 1907.

Ivan Kregar
pasar in zbornični svetnik.

Ljubljanske novice.

lj Liberalna vzgoja. Sič, liberalni agitator, učitelj na višji dekliški šoli, se je vozil s pijanosti pobaolin in ljudmi sumilje vrednosti z izvoščem v »sprevodu« Hribarju v čast. Ta Sič je mihal in klical z voza raznim gojenkam c. kr. ženskega učiteljišča in višje dekliške šole, ki so hodile po ulicah, naj se pridružio otrokom iz ljudskih šol, srednješolcem in drugim takim elementom, ki so tekli za vozovi liberalcev in ki tvorijo liberalne »mase ljudstva«. Te punčke, izmed katerih so imele nekatere še kratka krila do kolen, so se seveda odzvale vabilu svojega učitelja in se pomešale med raznovrstno fakinažo ter so kobacale po mestu mimo uredniš. »Slovenca«, kjer so izzivale mirne naše pristaše. Vprašamo šolske oblasti, stariše teh deklet, je li to zdravo za dekleta, da se mešajo v politične demonstracije, ki jih prireajo pijani ljudje. Pogledati je treba samo obraz človeka iz te družbe pa ima človek celo njegovo preteklost pre seboj. In zlasti gojenke žensk. učiteljišča? »S. L. S.« ne mara tako vzgojenih učiteljic za naše pošteno, verno ljudstvo in vedela bo tudi preprečiti, da ne bo naše učiteljišče pošiljalo takih učiteljic med ljudstvo. Mika nas, da bi v »Slovencu« v kratkem priobčili imena vseh znanih dijakov in dijakinj, ki so se udeležile politične demonstracije, in zahtevati da se proti tem postopa tako kot zahtevajo disciplinarni predpisi. Siču pa bomo še posebej osvetili, da bo lažje videl, kam bo šel.

lj Dva strela iz revolverja so včeraj popoldne sprožili pristaši magistratne inteligence pred škofijo. Poroča se nam, da je včeraj posebno navdušeno streljal iz revolverja hlapec izvoščeka Moserja Ljubič, ki je bil dopoluden v Trnovem prijet, ker je hotel glasovati s tujo legitimacijo.

lj Ljubljanske gospode uradnike moramo še posebno pohvaliti ker so se sedaj vsaj javno pokazali, da ne marajo, da bi »S. L. S.« zanje kaj storila. Ni bilo dosti, da so javno agitirali proti ljudskemu prepričanju, ampak prilepili so še na svoje konsumno društvo lepake: »Volivci! Skrajna nevarnost! Vsi na volišče za župana Iv. Hribarja.« To si morajo poslanci »S. L. S.« dobro zapomniti — ker vemo, da bodo gospodi uradniki svojo gonjo proti nam kmalu pozabili. Na svidenje!

lj Mestni delavci so dobili včeraj v roke že izpolnjene glasovnice z imenom Ivan Hribar, dasi niso nikogar poblastili, da se naj jim tako izpolnijo. Zadevo smo oprto s pričami oddali na merodajno mesto.

lj Poziv soc. demokratom in Ethinu Kristanu. Z ozirom na oficijelno izjavo na shodu v »Mestnem domu« dne 20. t. m. zahteva več onih, ki so bili na shodu navzoči, naj »Rdeči Prapor« brezpogojno takoj začne priobčevati imena vseh soc. demokratov, ki so se včeraj udeležili ožje volitve proti sklepu, da se morajo vzdržati volitve. — Če se to ne zgodi, smo že popolnoma na jasnem.

lj Vrvur I. N. Adamič na sv. Petra cesti, ki tudi pristašem S. L. S. rad prodaja vrvi in vrvice, vpil je včeraj tako »Pereat monštrancar«, da je bil ves hripav. Kadar mu naši ljudje groše nosijo je pa ves sladak in bi obljubil tudi monštrancarja.

lj Pasarski mojster Leopold Tratnik, katerega tudi naše katoliške cerkve podpirajo, ima tako vzgojene otroke, da so menda iz navdušenja, ker je bil postavljen niemu sorodnega obrta kandidat g. Ivan Kregar, vpili: »Pereat Kregar« in »Živio Hribar«. Najstarejši sin pa se je med barabami liberalnih agitatorjev in Predovičevimi hlapci vozil okoli po mestu. — Tako početje ni častno za obrtnika. Naši pristaši so v Tratnikovi gostilni opazili le Hribarjeve letake. Liberalci pravijo,

da bo Tratnik sedaj pošiljal duhovščini blago zavito v Hribarjeve letake.

lj Javna telovadba. Ker se kaže veliko zanimanje za to prireditve, je priporočiti, da se kupijo vstopnice v predprodaji. Vstopnice se dobe v sledečih trgovinah: J. Lončar, Florjanske ulice, J. Podlesnik, Stari trg in v trafikah g. Soukala, Pred škofijo, V. St. Vidu za v trafikah nasproti farni cerkvi.

lj Prva glavna skušnja za javno telovadbo je noč ob četrtna 9. uro v veliki dvorani v hotelu »Union«, na kar se telovadci opozarjajo.

lj Udeležbo pri javni telovadbi je priglasilo lepo število naših društev.

lj Tat ostane tat. Predvčerajšnjim je policija aretovala izpod policijskega nadzorstva pobeglega, že petkrat zaradi tatvine predkazovanega, 18-letnega Silvestra Zajca iz Dola. Ko so ga preiskali, se je našla pri njem nova nikelnasta ura, nekaj čez 7 kron denarja in tudi lepa nova obleka je padla policiji v oči. Ker je bilo izključeno, da bi bil prišel Zajec v posest teh reči poštenim potom, so mu žilice malo natančneje preiskali in je fant končno povedal resnico. Priznal je namreč, da je pred binkošti vlomil v prodajalno v Dolu in ukradel 50 kron denarja. Za ta denar je potem kupil uro in obleko in jo hotel popihati v Trst. Odali so ga sodišču.

lj Hud vajenec. Ko sta predvčerajšnjim v Martinčičevi delavnici stavla vajenca Vincencij Jevševar in Leo Dereceesta neko železo in se pri tem nekaj sporekali, je hotel Jevševar slednjega udariti s kladivom. Ker mu je pa Dereceesta kladvo odbil, se je Jevševar tako razljutil, da je potegnil iz ognja razbeljeno železo in sunil z njim Dereceesta trikrat v laket leve roke, tako da ga je težko poškodoval in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnico. Jevševarja je policija aretovala.

lj Iz Trsta v Ljubljano je premeščen poštni kontrolor Rikard Freyer.

lj Obkradena je bila gospodična Rehn v železniškem kupeju, ko se je peljala z Dunaja v Ljubljano. Ukraden ji je bil prstan z rubinom vreden 400 kron.

— Za kruhom. Včeraj se je odpeljalo z Južnega kolodvora v Ameriko 60 Hrvatov, 22 Ogrov, 35 Macedoncev in 64 Slovencev.

Razne stvari.

Modras v laseh. V Riberberku na Goriškem je neki mladenič zaspal na travniku. Med tem se je k niemu priplazil modras in ker je imel fant bujne lase, si v njih napravil udobno ležišče. Toda pri »postiljanju« je bil gotovo preneroden, kajti zbudil je lastnika svoje postelje, ki ga je ves prestrašen vrgel proč.

— Sedem oseb utonilo. Pri vasi Drezanija v Srbiji se je podrl most, ki je peljal čez Moravo, ravno ko je šlo čezenj 20 kmetov. Večina se je rešila s plavanjem, 6 kmetov in eden otrok so pa utonili.

Steklene vlasulje. Čim dalje bolj se opaža da ne marajo ženske več prodajati svojih las. Ker so pa ravno v zadnji čas postale moderne umetne frizure in vložci las, pričeli so vlasuljarji premišljevat, kaj naj store, da nadomestijo pomanjkanje pravih las. Najprej so poskušali s konjsko grivo ter lanom, pa poskusi niso uspeli. Sedaj so pa tovarnarji vlasulj prišli na originalno idejo, da izdelujejo pristne vlasulje iz stekla. Poskusi so dovedli do nepričakovanega uspeha, ker se je dokazalo, da imajo vlasulje narejene iz finih steklenih niti poseben sijaj, a poleg tega so lažje in mehkeje nego pristni lasje.

Svojo hčer in samega sebe ustrelil. Predvčerajšnjim je v Krakovu železniški mostni mojster Andrej Czetič trikrat ustrelil na svojo 15-letno hčer in jo smrtonovarno ranil, nato pa izvršil samoumor. Že dolgo časa je Czetič nadlegoval svojo hčer z ljubavnimi pomudbami. Ko je to izvedela soproga lepega očeta, jo je hotela poslati na kmete k svojim sorodnikom, da jo reši nadležnega očeta, toda bilo je že prepozno.

— Nevesto ustrelil. 20. t. m. je zbesnel trgovec Tresbal v Kraljevem gradu in v tem duševnem stanju ustrelil svojo nevesto. Bila sta že trikrat oklicana, v trenutku pa, ko je bilo treba iti pred oltar, se je nevesta odločno branila, postati njegova žena. To ga je tako razburilo, da je storil žalostni čin. Tresbal se je sam prijavil sodišču.

Telefonska in brzojavna poročila.

LJUBLJANČANJE NAPREJ!

Jesenice, 24. maja. Sleparska zmaga ljubljanskih liberalcev nas ni prav nič presemetila. — Krepko naprej! Čast in hvala nevstrašenim volivcem Ivana Kregarja!

ZMAGA DR. BENKOVIČA.

Brezice, 24. maja. Dr. Benkovič je zmagal. Dobil je 4632 glasov, njegov protikandidat liberalec Roš 3594 glasov. Dr. Benkovič je zmagal z večino 838 glasov. Navdušenje nad sijajno zmago dr. Benkoviča je velikkansko. Naš kandidat je dobil 70 odstotkov kmečkih glasov. Večina je nepričakovano visoka. Nekatere velike občine so soglasno volile Benkoviča. Soc. demokratje in nemšku-

tarji so šli kompaktno za Roša, Roš jim je obljubil, da postane soc. demokrat. Od Sote do Celja in Hrastnika pokajo topiči in se pripravljajo kresovi.

OŽJE VOLITVE V TRSTU.

Trst, 24. maja. Ožje volitve so se izvršile jako mirno pri majhni udeležbi, ker se liberalna stranka ni prikazala na volišče. Člani volivnih komisij, odločenj od magistrata, niso prišli in je vladni zastopnik sestavil nove komisije.

VOLILNE DEMONSTRACIJE FAKINAŽE.

Pulj, 24. maja. Ko se je zvedelo, da je zmagal Rizzi proti Hrvat dr. Laginji, je italijanska fakinaža priredila kričečo demonstracijo. Pred mestno hišo so se tako drli, da jih je orožništvo moralo z bajoneti potisniti nazaj. Ko je italijanska barabska tolpa hotela še dalje provocirati, jo je orožništvo odgnalo s puškinimi kopiti. V gneči je pocepalo na tla več kričečih otročaje.

OŽJE VOLITVE.

Dunaj, 24. maja. Moravska je izvolila deset katoliško narodnih Čehov, 11 krščanskih socialcev, 8 soc. demokratov, 3 staročeh, 4 češke agrarce, 7 mladočehov, 1 češkega divjaka, 10 nemških naprednjakov, 4 kandidate nemške ljudske stranke, 1 prostega vsenemca. Od 30 štajerskih poslancev ima nemška ljudska stranka samo tri, katoliško središče 9, krščanski socialci 3, soc. demokratje 6, od 7 Slovencev sta izvoljena samo 2 kandidata liberalcev, dalje je izvoljen 1 vsenemec, 1 nemški radikalec. — V Dalmaciji je izvoljenih 8 Hrvatov in 2 Srba. Poročila še ni o ožji volitvi med Hrvatom in demokratom.

Dunaj, 24. maja. Med Italijani 10 laških konservativcev in le 4 liberalci. Krščanskih socialcev je 68, med Čehi je zmagalo 17 katoliško-narodnih konservativnih Čehov, ki po svojem številu torej že dosega mladočeh. Wolfjancev bo v državnem zboru 12.

Dunaj, 24. maja. Najnoveše poročilo o izidu volitev na Češkem, Moravskem in v Šleziji se glasi: Od 108 mandatov imajo češki agrarci 29 mandatov, socialni demokratje 24, Mladočehi 20, katoliško-narodna stranka na Moravskem 10, katoliški agrarci 7, češki državnopravni in narodni socialci 9, Vsenemci 6, realisti 1. Češke narodne stranke imajo 84 mandatov, socialni demokratje 24. Šlo se bo sedaj za to, ako bo mogoče ustanoviti poseben češki klub.

Dunaj, 24. maja. Dr. Ebenhoch izjavlja, da se še ni sklepalo o tem, ako naj se on s 16 Gorenjskimi Avstrijci pridruži krščanskim socialcem. Skoro gotovo krščanski socialci in konservativci ustanove samostojna kluba s skupnim izvršnim odborom.

PELLETAN O RADIKAL. SOCIALISTIH.

Pariz, 24. maja. Bivši minister Pelletan je izjavil o stranki radikalnih socialistov, med katere voditelje se prišteva, da je stranka razcepjena. Med parlamentarnim zastopstvom in med strankinim vodstvom je nasprotje vedno večje. Ustanovila se bo nova skupina; ki bo strogo zastopala strankin program.

CARJEVA ZAHVALA.

Peterburg, 24. maja. Ruski car se je zahvalil državnemu svetu na častitki povodom odkritja atentata ter pravi: Za moje življenje mi ni nič, le da Rusija dobi mir in zadovoljnost.

TOVARNAR UMORJEN.

Lodz, 24. maja. Včeraj so neznani napadali na cesti zabodli tovarnarja Davida Rosenthala.

KONGRES RUSKIH SOCIALISTOV.

London, 24. maja. Tu zborujoči kongres ruskih socialistov je sprejel jako revolucionarne resolucije. Dumo označuje kot navidezno ustavno konstitucijo, odobrava teroristična sredstva kot edino uspešno sredstvo in se izjavlja za revolucionarno delo med armado.

NASIJEV MANDAT RAZVELJAVLJEN.

Rim, 24. maja. Predsednik zbornice naznani, da je mandat bivšega učnega ministra Nasija, ki je izvoljen v Tropaniji, razveljavljen, ker še zdaj ni storil obljube. Klic: Naznanite ga, da bo zaprt! (Nasj je kot učni minister zakrivil velika poneverjenja. Op. ur.)

FRAMASONSKI OTROČAJL.

Rim, 24. maja. Od frasonov nahujskani dijaki so imeli shod, na katerem so sklenili, da bi sklicali mednarodni protiklerikalni dijaški shod v Rimu. Po shodu so na ulicah norčevaje se peli »Miserere«. Ker so preveč razsajali, jih je policija razpršila in več vročkrvnežev zaprla.

SHOD GEOGRAFOV.

Benetke, 24. maja. V nedeljo se otvori v Benetkah shod geografov.

Proda se radi odpotovanja dobro ohranjena 1162 2—1

kuhinjska postelja
(Tafel-Küchenbett)

Več pove uprava tega lista.

Podružnica
! v Spljetu. !

Delniška glavnica:
! K 2.000.000. !

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2 : : :

promese na državne srečke iz l. 1864

Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %

Podružnica
! v Celovcu. !

Rezervni fond:
! K 200.000. !

cele po . . K 20' — glavni dobiček
polovice po K 11' — K 300.000' —

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

— priporoča svoje **izborna pivo.** — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko) —

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— Pošiljatelj na dom sprejema restavracije „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) —

949 80 se dobé le pri
SINGER Ko.
akc. družba za šivalne stroje
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje tako „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakšnega poročila, niti doposlati posamnih delov.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritliklin, se odda za avgust-termin v Kolodvorskih ulicah št. 35. 1125 5

Stranka brez otrok išče 1149 3-2

solnčno stanovanje.

1 večja, 1 majhna soba, svitla kuhinja, klet in druge pritlikline v bližini Dunajske ceste za junij t. l.
Ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

Kolarskega pomočnika in Vajenca

sprejme takoj 1145 4-3
Anton Šetina
kolar, Gor. Šiška 65.

Vajenca za ključavničarsko obrt, krepkega dečka iz boljše družine, se sprejme pod pravimi pogoji v pouk pri **Jakobu Malenšku**, stavbeni in umetni ključavničar v Bohinjski Bistrici, Gorenjsko. 1169 3 1

Pisarniška moč

za lažja pisarniška dela se išče za tovarniški komptoir; vpokojenci imajo prednost. Pogoji: Znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter stenografije. Ponudbe pod „F. D.“ na upravo tega lista. 1177 2-1

Pozor ljublj. izletniki!

Gostilna „Dolničar“
v Šmartnem ob Savi
zopet otvorjena!

Odda se prodajalnica

iz proste roke, založena z manufakturnim blagom, na zelo dobrem prostoru, že več let dobro vpeljana kupčija, v prijaznem mestecu na Gorenjskem.
Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Mednarodna panorama

Ljubljana, pod Trančo 2.
Podružnica iz Berlina.
Razstavljeno od 26. maja do vstetega 1. junija 1907:

Primorje in avstr. Riviera.

Odda se prostoren HLEV

za dva konja in zraven pripadajoče srambe. 1153 2-2
Poizve se: **Prisojne ulice št. 7, na Friškovicu.**

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. — Cena steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatelj v Ljubljani pri gosp. **VASO PETRIČIČ-u.**

V zalogi imajo tudi gg.: U. pl. Trnkoczy in Anton Kanc v Ljubljani, M. Rant in Ant. Adamič v Kranju in lekarna „pri angelju“ v Novem mestu. 873 52-48

Žrebanje nepreklicno
6. junija 1907

GLAVNI DOBITEK
kron 20.000 kron
1116 6-3

Loterija za sirotišnico. :: Srečka 1 krono.
Dobe se pri J. C. MAYER, LJUBLJANA.

Dražbeni razglas.

Radi oddaje stavbenih del razširjenja šolskega poslopja v župniji Polica vršila se bode **9. junija 1907** ob polu 4. uri popoldan na licu mesta

ustmena zmanjševalna dražba.

Stavbena dela so proračunjena na 14.400 K. K tej dražbi se vabijo oblastveno potrjeni stavbeniki in sicer pogojno, da mora, kdor namerava licitacije se vdeležiti, vložiti pred pričetkom obravnave 1.00 K, kot varščino v roke krajnega šolskega sveta ali v gotovini, ali pa v hranilničnih knjižicah.

Načrti, stroškovnik in stavbeni pogoji so v župnišču začeni z 28. t. m. naprej vsakomu na ogled razpoloženi.

Krajni šolski svet si pridržuje pravico, oddati stavbo komur mu bo volja, brez da bi bil vezan na stavljene ponudbe.

Krajni šolski svet na Polici (pošta Višnja gora),
dne 23. maja 1907.

Predsednik.

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Starl trg št. 10

Priporoča svojo
trgovino
s klobuki
in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Ponudbeni razpis.

Občina Zgornja Šiška razpisuje

konkurenčno obravnavo

za stavbena dela za zgradbo **novega pokopališča v Dravljah.** Ponudbe s 5% varščino je vložiti do 31. maja 1907 pri podpisanem uradni Načrti, pogoji in proračun so v pogled v občinski pisarni Zgor. Šiška št. 36 vsak dan ob uradnih urah in sicer od 8.—10. ure dopoldne in od 2.—3. ure popoldne. Vse to delo je proračunjeno na 11.050 K in si ob čini pridržuje pravico, oddati delo ne glede na visokost ponudbe.

Županstvo občine Zgornja Šiška,
dne 23. maja 1907.

Ivan Zakotnik, župan.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most ulica 17, Baden, Oelka Lipa, Čelka kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jicin, Pizen, Svltava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vokal Rennweg), III. Lönwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-26

„MERCUR“

Dunaj, L. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 18.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izrebranih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.